

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL :

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE :

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Și superficiali și de rea credință.

În istoria biblică ni-se povestesc de tot plastic, ce s'a născut în inima lui Cain, după ce a vădut, că Dumneșeu a primit numai jertfa lui Avel.

În inima lui Cain s'a născut mânia, pisma și ura.

Mânia, pisma și ura nici odată nu sunt buni consilieri.

Din incidentul articolului nostru dela 2/14 Novembre a. e. c., în afacerea Preasfinției Sale a Metropolitului Ghenadie, diarele liberale din Bucuresci au dat navală asupra P. S. S. a Metropolitului nostru.

Din articoli acelor diare la locul prim a vorbit ignoranța, căreia ni-ar plăce să-i putem da un super-ficialitate.

În locul al doilea a vorbit mânia, pisma și ura.

Filosofia vieței ne învață, ca nimica să nu facem în fazele prime ale mâniei. Să dormim cel puțin o noapte, și să cumpănim a două di ce voim să facem.

Diarele din capitala României au urmat esemplul lui Cain. Au fățărut un fel de bunăvoință, un fel de scusă față cu capul bisericei noastre, ca apoi cu atât mai sigur să-i pótă da cu ciomagul.

Diarul „Gazeta” în numărul dela 6/18 Novembre din incidentul articolului nostru amintit mai sus se simte autorizat a accentua, că vederile exprimate în acel articol sunt vederile redacțiunii, și pentru acele vederi redacțiunea are să răspundă și nu Eccelesiasta Metropolitului nostru.

Acosta este corect, dar atunci cum vine „Gazeta” din Bucuresci de pune în perspectivă o revoltă morală a sinodului nostru, în care cas autoritatea statului nu ar putea oferi adăpost, pavază și sprijin arhiepiscopului nostru.

Mânia, pisma și ura acelu diariu centemplantă o judecată ca cea a modului din România și o executivă, ca cea a guvernului din România.

Spre desilusionarea celor dela „Gazeta” observăm, că bucuria acosta nimeni nu li-o va face

Noi trăim în Ungaria, și în Ungaria asemenea judecată nu e posibilă.

O asemenea barbarie nu se pótă nici închipui în Ungaria, care pentru presa liberală din România pe când ea era în opoziție, era țără barbară.

Până aici cu răutatea, acumă să trecem la superficialitate.

Susține adecă „Gazeta” din Bucuresci, că relațiile dintre biserica noastră și cea din România se fac nu cu Metropolitul din Sibiu, ci cu toate episcopatele în parte, și cu sinodul arhidieceșan în genere.

Nu credem, că în practică așa se se întâmplă lucrul, după cum spune diariul din cestiune.

Metropoliții din Romania de bună seamă susținut au bisericei noastre. În special vor sci și aceea, că sinodul nostru arhidieceșan este corporațiune legislativă, care nu are nimica de făcut cu administrațiunea.

În fapt schimbările în scaunul metropoliei din Bucuresci s'au notificat capilor bisericii ortodoxe. Pentru Ungaria și Transilvania ea s'a făcut la adresa Excelenței Sale a Metropolitului nostru. Așa s'a urmat și în anul 1893.

Ca de încheiere observăm încă odată, că pentru noi persoanele sunt lucru de tot secundariu. Noi ne-am indignat de modul cum s'a făcut judecata, și cum ea s'a executat.

O asemenea judecată a trebuit să provoce resens general, indignațiune generală, și în Ungaria nu vei afla om cu mintea la loc, care să apróbe aducerea și executarea acelei judecăți.

Noi cei din Ungaria am fi protestat tot cu asemenea tărie, dacă o asemenea judecată se aducea celui din urmă făcătoriu de rele, și dacă ea se execută în asemenea mod barbar.

S'a indignat întregă presa dela noi fărăosebire de colorit politic, și acosta e dovadă, că la românii din Ungaria e tare încă simțul de dreptate și luptele de partide nu au alterat încă simțul moral al ómenilor.

Pentru presa liberală din România nu se pótă da acest testimoniu.

Cum și de unde a devenit partidul liberal atât de puternic la noule alegeri? „Alkotmány” dela 8 Novembre a. e. vorbind în primul seu desupra partidul lui Bánffy, între altele își pune întrebarea: Cum și de unde s'a putut aduna la oaltă această uriașă tabără liberală? și apoi răspunde:

„Prin candidați câștigați cu bani și alegători cumpărați cu bani, cu ajutorul oficialilor plătiți, cu voturile partizanilor lor îmbătați sub conducerea presidenților călcători de drepturi și prin puterea armată, care i a făcut legistatori ai Ungariei. Er la acosta cel mai mare merit îl au jidani, cari au dat lui Bánffy bani și au ocupat Ungaria, care de aci înainte se va numi Jidania.

Dar, afară de jidani și partidul lui Kosuth, de mare ajutoriu i-au fost lui Bánffy și pasiviștii naționaliști, comitetul valah dela Sibiu și cel sârb dela Neoplonta; Rașin și Polit au dat pe mâna lui Bánffy, cu pact ori fără de acela, cercurile române și sârbe ardene și sudice de unde mai cu seamă au ășit cu unanimitate mamelicii la alegeri. Așa a pactat și cu sasii. Apoi ținuturile rusesci: Marmaria, Bereg, Ung, și Ugocia încă a u liferat voturile liberale. La slovaci acosta nu a mers așa de ușor. Acolo au invadat regimentele din Moravia și Galiția, și cu ajutoriu acestei ocupații militare au cucerit cercurile dela Szepes, Liptó, Turocz, Trencsin, Nyitra și Pozsony. În loc de alegători au ales cătanele și solgăbirașele.

E minciună așadară lăudăroșie liberalilor, că magiarii sunt pe partea lor; realitatea altcum arată. Pe partea lor sunt jidani, valahii, sârbii, rușii și șvabii din Banat. Buda-pesta o numărăm la jidovi. Dacă naționalitățile n'ar fi fost pasiviste, de u nu i-ar fi succes lui Bánffy astfel alegerile.

La urmă se vede, că la alegerile aceștea constituțiunea a fost suspendată, au fost omorâți 33 de inși, mulți au devenit nimornici și temnițele s'au umplut.

Intrunirea conservatorilor

în

cestiunea metropolitului-primat.

(Urmare.)

Dovețile pentru monstruositatea acestei procedări le iau din însăși broșura domnului Mărzescu . . . mijlocitorul ministeriului.

Iată ce spune dl Mărzescu:

„În aceea di, 17 Maiu, S. sinod încuviințeză cetirea actului de acusațiune, vótéză propunerea de dare în judecată, se pune suspendarea metropolitului, numesce o locotenentă metropolită, — tot în aceea di ministrul cultelor cere încuviințare dela consiliul de ministri, consiliul de ministri îl autorisă să supue M. S. Regelui cuvenitul decret, ministrul cultelor face raport M. S. Regelui, decretul se iscălesce, se notifică metropolitului-primat și se execută.

În ziua aceea ministrul cultelor a trebuit să nu se scobóre din birjă. (Haritate.)

Iată dar, că guvernul actual a inaugurat judecarea și depunerea metropolitului în birjă cu césul.

Da judecata și judecătorii? Chiemările s'au făcut trei în două zile.

N'a avut nici măcar puderea să pue trei zile pentru trei chemări, ci într'o singură di suspendat, în trei chiebat, judecat osândit și pornit cu birja la Căldărușani.

Înviniurile în contra prelatului care, pentru d-vóstre ca și pentru mine, este tot I. P. S. S. metropolitul — tot așa de mare în chip dela Căldărușani, ca și în palatul metropolit — mai mare aș dice la restricte și umilintă decât în pompă și slavă ca ori-ce adevărat creștin — sunt de două feluri: unele de competența sinodului și altele de competența Curții de casație. Asupra celor dintău a fost nedrept și pătimaș, asupra celorlalte, sinodul a fost incompetent, arbitrar și abusiv.

Iau una séu două din înviniurile care întrau în căderea sinodului. Se acusă metropolitul, că ar fi ordonat ca o rugăciune către Sta Treime în loc să se dică mistic în altar, să se rostescă cu glas tare în aud; alta, că la slujbele de e de față însuși metropolitul, episcopii, în loc să se slujescă cu mitra pe cap, ar fi fost orânduiți să slujescă fără mitră și fără cărjă! Ei bine, dacă chiar ar fi așa, pedepșa fost-a ea în proporție eu vina? Dar am întrebat clerici superiori, ómeni cunoșcători în materie, și toți mi-au afirmat, că înviniurile ce se aduc metropolitului sunt nisce „fécuri și nimicuri” — propriile lor expresiuni.

Dar apărarea metropolitului este foarte simplă:

I. P. S. S. metropolitul Ghenadie dice, că sunt tradiții în privința acosta: sub Nifon

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

13,526. 1847. Urb. 328.

Milostivul Regescu Rescriptu din 7 noembrie subt numerul aul: 5537. anului 1847. emanat.

Dobindindu csea mai innaltă a nosztre interire Artikuli de Lezse în privincea Szluzsbelor și Dazsdelor urbariale de kredintsosi nostri SS. și OO. inaintea noasztră cu umilintze asternutzi, kari in preunte du șkizbeaska noastră fakate, de dinsi șzau remasz mai inkolo de afacse, ka dupe data inkredintzare SS. și OO. prin milostivul nosztru Rescriptu din 23 Sept, anulul kurgetoriu, introducerea Urbariului șze șze mizsloceaszke prin Lezsei fieri lukrului acesztuza asa inszemenat ameszurate. Si șze inte kmeaszke intoata privincea șzau, prekum pofeste firie șze marime Inkrului acesztuza. Si fiindke introducerea urbariului dupe lezșile interite pofeste

niste pregatiri ka aceșe, fere de cari nicsi marimea mosiilor apriat nusze poate hoteri, nicsi szluzsbele si dazsdiile urbariale nusze pot sztatornicsi, iare aceșe kare vizsău incredinczat vóá szpre inaintarea șkopolului acesztuza kaszeve szfatuiczi deszpre mizsloceșele prinkari șze șze introduce urbariul, si deszpre instrúctziile kari șze șze vorda Comisiilor introduktoare, prin al nosztru milostivul Rescriptu din 18 August a. k. supt nrul 3960, din firea lor asa szint intokmite, kit péne la înplinirea acesztoara, akera deszevirșita interire nóáe ni o am pesztrat, trebe șze trake oare șitva vreme. Ka șze șze poaté inkunșzura ka nicsi kupt timpul aceszta șze șze nimple neszcari neplecseri între Posessori lokurilor si szluzsbasi; am ornduit ka urnetoarele șze șze sztatorniceaszke, prekum prin aceszta sztatornicim si hoterim: Ka pene atuncsa cse șze vor seversi pregetirile de Lezsi hoterite prin Comisiile kari de noi șze șze vor, si péne kind ku dinsi kare impertesi Urbariul de kare o trebui șze șze tzișe, dupe intzeleszul lezșilor pentru fiestekare lok alketuit si de noi interit. Szluzsbasi șze fie datori a înplini szluzsbele si dazsdele șzale intruaceșja meszura, prekum aceșe șzau prin mai inalte ornduili au fosz hoterite, șzau prin alte impetsuiri de bune voje fakute, au fosz obiznuiti pená akuma înșplini; ketre Posessori locului șze fie ku kumi înșoaszsi si plekare, asiderea, si de Deregetorii mosiilor de szluzsitori,

Hajtei, si Hajduci lor în vremea szluzsbi aszcultetori — si șze nu indrezneaske, pe aceszta ai veta, impotriva lor asze szkula, șzau lor inderevnicește alize impotrivi, dar dekumva șze aflé prindinsi afi aszupritzi șzau vetematzi, șze șze zseleaszke la Tisturile vármegyilor szkaunelor, șzau Czinuturilor, kari supt dare de șze șze samé szint datori alefacse desztul, insze pine atuncsa se fie ku aszpeptare, si șze șze fereaszke de tot felul de vétámeri si impotrivi, findka uni ka acsia dupe merimea faptelor netrekut șzevor pedepszi — prekum din potrivé ornduim ca Posessori lokurilor, fișzkilinit șze șze dozșeneaszke, ka nukumva ei, fișzkilinit șzau szluzsitori lor, pine' kind șzevor impertesi Lezșile acum dekurind adusze, șze' indrezneaske mosiile szluzsbasilor ale mikșora, șzau greutetzile lor ale iumultzi, si șze nu indrezneaske prin amésziri șzau tokma prin amerezeri deszpre șzoarta kare prin aduzul Urbariui éi astyeapta, predinsi ai túbura, șzau óri princesztoara inainte de șzevinté al aduceșe supt indoșale, pentru ke de șzar intimpla una ka aceszta dupe aszprimea Lezșilor șzevor pedepszi.

(Va urma).

se făcea așa; sub Calinic s'a făcut astfel. Metropolitul Ghenadie n'a făcut — în cazul când învinuirile ar fi întemeiate — decât să se întorcă la o veche tradiție.

Dar să trecem la învinuirile de drept comun. Pentru acestea sinodul nu era competent nici să le judece nici prejudece. Călcând peste cercul competenței sale, afirmând nisece fapte infamante pe socotela șefului lor bisericesc, fără cădere, fără interogatoriu, fără apărare, fără acte sinodul a iscalit un pamflet, ér nu o hotărîre și s'a făcut vinovat de o monstruositate juridică.

Ceea-ce, însă, este mai cumplit în această afacere, este că faptul cu care au sperat să întărite mai mult opinia publică, adică raporturile dintre metropolit și ocașul Mărgăritescu, s'a dovedit că se basază pe o corespondență falsă de sus până jos, fabricată de acest ocaș.

Așa dar, un ocaș, care plastografiază o scrisoare, este în stare, după 30 de ani dela Constituție, ca cu toate legile și instanțele noastre judecătorești, să aibă puterea din fundul oanei în care este închis să ia de guler pe metropolitul-primat al țerei, să-l dobore și să-l tîrască cu el în pușcărie!

Guvernul de ađi este primul guvern din această țără și din lumea întrégă, care resbună morala publică în contra metropolitilor sprijinindu-se pe ocaș.

Adevărat, domnilor, cea mai mare dificultate a guvernului viitoriu va fi, ca să feresc de ministrii de ađi de consecințele faptelor lor. I-am mai scăpat odată...

Acosta hotărîre pătată de viții, în formă și fără formă, fără cele 12 iscalituri canonice, dar cu iscalitura lui Mărgăritescu, ocașul s'a executat fără semnătura și aprobarea M. S. Regelui în mâinile căruia este încredințată de către Constituție puterea executivă. Dar iscalitura M. S. Regelui, care s'a pus în josul atâtor acte mari, nu se puté pune dedesuptul semnăturii lui Mărgăritescu și Partenie!

Cum, însă, s'a executat o sentință care nu pörtă pecetea și numele aceluia care singur deține puterea executivă, și fără voia căruia, în acest domen, nimic nu se pöte mișca în această țără? S'a invocat un articol prin care sinodul are dreptul să-și execute singur hotărîrile, dar jurisconsultii și apărătorii oficioși ai guvernului au citat numai pe jumătate acest articol, unde se arată, că numai pedepsele cu caracter disciplinar și curat religios se pot executa de-a dreptul de sinod.

Oratorul desvoltă pe larg această temă juridică.

— Dar cei cari au plastografiat scrisorile lui Mărgăritescu nu se vor sfii de-a plastrografia un text de lege.

Guvernul, neputënd obține semnătura Regelui, s'a lipsit de dîusa. Și avé dreptate. Ca să ridice pe un metropolit, ca să-l violenteze, ca să-l spargă ușile, ca să-l trimită noaptea la mănăstire, n'avé trebuință decât de gendarmi.

D. Carp a đis: „Regele și Dorobanțul”; guvernul de ađi a simplificat formula reducënd la „Dorobanțul” la „gendarm”.

Dar ceea-ce nu știu ei este, că mai există un Rege și o opinie publică și la aceste două înalte instanțe ne adresăm, ca la un ultim recurs, căci toate celelalte garanții sunt desființate de fapt.

Judecată fără să fie chemat, osândit fără să fie apărut, și pot dice, executat fără să fie osândit, această este situația I. P. S. S. metropolitului.

Și mă întreb: de ce atâta urgie în contra metropolitului Ghenadie? Înțeleg lupta regilor Franciei în contra Papilor ambițioși, cari îi excomunicau și încercau să usurpe drepturile puterii seculare, dar dușmănia în contra metropolitului Ghenadie, care, știind că metropolitul este al țerei și al bisericei ér nu al unui partid, la venirea guvernului de ađi era așa de puțin ostil dlui Sturdza, încât unii din tinerii nostri amici s'au cređut chiar în drept să-l atace une-ori — fapt pe care nu l-am aprobat, mărturisesc, că nu înțeleg.

Revenind la sentința sinodului, oratorul dovede-ce, că nici acei cari au impus-o și au dictat-o nu se țin mulțamiți cu dînsa. Cugetul îi muștră și caută dovede în contra celui judecat și articole de lege în contra celui osândit — lucru unic în anele judecătorești.

— Judecătorii dlui Sturdza alergă, dice oratorul, dela București la Căldărușani cu minciuna la subțioră și cu falsul în gheozdan.

Dacă judecata este drăpă, ce mai e nevoie de-a o motiva; și dacă este neîntemeiată, de ce s'a executat?

Două victime a făcut guvernul prin faptele sale criminale și nechibzuite: cea mai puțin lovită este I. P. S. S. metropolitul-primat — căci conștiința sa curată îi face ușoră suferința; dar victima cea adevărată este biserica română și sinodul seu: pe unul l'a lovit numai, pe celalalt l'a necinstit.

Acastă instituție încă fragedă a primit o lovitură de mörte. Judecata lui îl va judeca. Biserica noastră națională are astăzi o pată care greu se va puté șterge. Acastă defaimare a trecut peste hotarele țerei, și celelalte biserici surori, cărora s'a comunicat sentința infamă și dela care se aștepta un răspuns, s'au manifestat prin tăcerea disprețului.

Este ceva mai grav.

Este de temut, că dacă nu ómenii culti, cel puțin mulțimea, care nu pöte să facă distincțiuni subtile se nu facă răspundătoare însăși legea creștină de nevrednicia slujitorilor săi și se nu se lătescă în țera această necredință și nepăsarea de cele sfinte. Dar acesta nu va fi.

Suntem Români, suntem creștini, suntem ómeni. Nu e cu puțință ca un fapt care a călcat constituția, legile scrise și legile chiar nescrise ale omenirii, dar cari sunt adênc în fipte în cugetul fie-căruia, să nu ne misce până în fundul inimilor noastre. Acastă odioasă judecată putea chiar să sdrun-

cine credința. Dar' până aci. Acastă credință în care ne-am născut și în care vom să murim, care a președut la cele mai mari acte ale vieții noastre, care a împreunat mânilo noastre cu mâinile soțiilor noastre, care a adumbrat légânul copiilor nostri, care a veghiat mângăitoare la căpătăiul strămoșilor nostri adormiți, în care și noi sperăm să adormim în pace, pentru a reinvia în speranță, aceea credință nu pöte fi pângărită de un Partenie, nici siluită de un Sturdza. Dênsa a fost dela început și de-alungul istoriei una cu națiunea română, dênsa a purtat în luptă stégurile biruitoare ale Mihailor și ale Stefanilor, pentru dênsa au murit Basarabii în Constantinople. Este amestecată cu pământul și țărina acestei țeri, ea este dospită în inimile și cugetele noastre.

Nimic nu o va sdruncina.

Guvernul, spriginitorii lui, scribii și cărturarii lui dela un timp încöce repetă în toate modurile „ceștiunea este închisă, până la sfârșit”.

Domnilor, când Mântuitorul lumii fu pironit pe cruce, când dete ultimul său strigăt și când Duhul său se întörse la ceriu de unde venise, poporul ucigaș al Evreilor a strigat și el într'un glas: „S'a sfârșit!”

S'a sfârșit! au đis Ana și Caiafa; „s'a sfârșit” au đis fariseii; „s'a sfârșit” au đis judecătorii nedrepti; „s'a sfârșit” a đis mulțimea orbită; „s'a sfârșit” a đis Pilat din Pont și și-a spălat pöte mâinile pentru a doua-öră.

Ei bine, nu se sfârșise și nu s'a sfârșit încă. Poporul, complice al celei mai mari crime în istoria lumii, a fost risipit în cele patru unghiuri ale pământului, imperiul roman a căđut; atâtea alte împărății s'au format și au perit și încă nu s'a sfârșit. Sunt peste puțin o mie nouă sute de ani și sute de milioane de creștini la đile anumite se adună și ridică rugeli și blăstemele lor la cer în contra poporului ucigaș și judecătorilor infami. O nedreptate nu se sfârșește nici odată; ea strigă către ceriu și către pământ. Și se nu dică fațarnicii că asemănăm pe metropolitul primat cu însuși Isus Christos, căci se știe că nu metropolitul primat, dar' cel din urmă nenorocit este în fața nedreptății egal cu Christos.

Töta sfânta scriptură ne spune *fiat iustitia përeat mundus*. Să se facă dreptate chiar dacă ar peri lumea.

Dreptatea, aceea simțire născută în inima fie căruia din noi, cere o înaltă satisfacție în această ceștiune, și nu se va liniști până când nu va fi îndestulată.

Să avem sete, să avem fôme de dreptate, și vom fi săturați.

Lumea nu va peri pentru acesta. Va peri cel mult până și suvenirea atentatului odios sub nume de judecată, plămădit de un guvern fără străjă și primit de un Sinod fără neatêrnare și a cărui victimă mărêță a căđut un bêtrân, un preot un arhieriu, un șef al bisericei. Lucrurile nu pot să rămână așa.

Dela un capët al țerei până la celalalt, dela Carpați până la Dunăre, să înălțăm către rege, către suveranul iubit și slăvit, într'un cuget, într'o suflare, un singur glas, un singur: Să se facă dreptate! Și printr'ênsa se vor împăca conștiințele, se va aduce pacea și iubirea unde este zavistie și ură, se va restabili cinstea Bisericei, buna faimă a țerei și se va întări încă mai mult încrederea națiunii în alesul său.

În această speranță ne-am întrunit, cu acesta să ne despărțim.

(Fine.)

Noutăți.

Hymen. Dl Chirion Muntean, cleric absolut și d-șora Elena Regmann își anunță cununia lor ce s'a celebrat Duminecă în 10 Novembre st. v. la 2 ore p. m. în biserica gr-or din Sighișora. Đile bune le dorim.

De ale timpului. Sâmbătă și Duminecă s'a prezentat êrna în frumoșă sa haină albă. Coperișele caselor sunt pline de zăpadă, și avem speranța, că ađi-mâne va îngheța mai bine, și ne vom scăpa de tina și umeđela, care si până acuma a produs bóle, mai cu semnă în copiii mici de școlă.

Frecventarea universității din Cluș. După datele statistice despre numărul ascultătorilor la facultățile universității din Clușiu în periodul I. al anului scolar curent, facultatea juridică este cercetată de 432 ascultători; cea filosofică de 144; cea de medicină de 116; cea de matematică și de științele naturale de 65; farmaciști sunt 33. În genere în anul scolar curent sunt înscriși cu 166 mai mulți ascultători, ca în anul trecut. După confesiune: greco-catolici sunt 65; greco-orientali 35; Judecând după confesiune, *români sunt circa 100.*

Leo Tolstoj — în Siberia. Foile polone din Lemberg aduc scire senzațională, că guvernul rusesc acuză pe cel mai mare scriitor rus, contele Tolstoj cu demoralizarea bisericei de stat rusesci. Probabil contele Tolstoj va fi deportat în Siberia.

Contra duelului. Scriitorul frances Felix Lacaze, în conțelegere cu bărbați politici ai mai multor state a înființat o ligă internațională pentru sistarea duelului. Reședința ligei va fi în Bruxela. Lacaze a lansat un apel, în care cere sprijinul societății culte pentru acțiunea ce a pornit-o. Lacaze, speră, că cu ajutorul ligei internaționale se vor puté aduce stricte legi pentru conceptul onorului, și acțiunea a pornit o cu devisa: pentru onor.

Furt senzațional. Un medic din Budapesta cu numele Dr. Korotnai-Krick Árpád, a fost prins, că a furat o mulțime de bani, hârtii de valóre și giuvaere prețioșe dela o dómna bêtrână cu numele Patsu, al

Din față de sultan — principesă regală

de
Z. A. G.

Abia trecu o lună de-atunci. Töte foile europene aduceau o scire romantică.

Era vorba despre o hotărîre a sultanului, hotărîre epocală și de-o necalculabilă consecință: domnitorul imperiului ajuns în agonie, simțind urmările desastroșe ale izolării sale, voește să între în legături familiare cu ca sele domnitore din Europa. Se și amintea deja un principe, care ar fi luat în căsătorie una dintre fetele sultanului; un alt điar din contră a găsit o principesă acomodată pentru fiul sultanului, ce era să fie proclamat de moștenitor de tron, principesa cu învoirea Papei s'ar mărita după moștenitorul turcesc, firesce, rămânând credincioasă religiei sale și cu condiția, ca bărbatul său se aibă o singură soție și regulele vieții de harem pentru ea să nu fie deobligătoare.

După trei đile apoi s'a constatat, că tötă scirea aventuriosă a fost o poveste șiret născocită, și așa lumea trecuse peste ea la ordinea đilei, când a patra și sosit din India-Orientală o scire analógă, numai cât acesta era autentică.

Principele Francisc Iosif Teck, fratele

fiitorei regine a Angliei, nepotul principelui regal Alexandru Württemberg și a contesei Claudina Rhedey, final monarchului nostru, s'a logodit cu principesa *Laga Krishnamani*, sora cea mai tinără a sultanului de Nupore, o fată mohamedană, care firește va trece la creștinism, ca să pöta fi soția unuia dintre principii Britaniei.

Principesă creștină a devenit deja soție de sultan. Cu vre-o 500 de ani înainte unul dintre țarii Sêrbiei de frică 'și a dat fata, cu numele Maria, de soție sultanului turcesc. Dar faptul acesta la timpul seu a produs un scandal imens. Nici înainte, nici după asta nu s'au încheiat căsătorii între membrii dinastiilor creștine și mohamedane și pe cât de respingătoare e istoria căsătoriei principesei sêrbe, pe atât de simpatic e romanul amoros, care acum se sfârșește său se începe cu căsătoria tinêrului căpitan al primului regiment „Royal-Dragoons”.

De altcum în familia Teck căsătoriile extraordinare sunt la ordinea đilei. Însăși familia își are originea dela așa numita mesaliance: Principele Alex. Württemberg adică s'a căsătorit la anul 1835 cu frumoșă contesă Claudina Rhedey. Regina Angliei Victoria ureată atunci pe tron nici visa n'a putut, că nepöta încântătoare contese magiare, după șaseđeci de ani va deveni soția nepotului său,

și moștenitorea corônei sale. Două săptămâni după căsătoria sa, contesa Claudina Rhedey a fost distinsă din partea împêratului austriac cu rangul de contesă de Hohenstein, ér copiii ei au primit dela regele de Württemberg rangul de principii, respective principese de Teck. Dintre cele două fete Claudina Teck nu s'a maritat, pe când Amalia a devenit soția contelui Paul Hugel. Unicul fiu, Paul Francisc s'a căsătorit cu Maria Adelaida, vëra reginei, și împreună cu copiii săi a primit rangul de principe englez, în 1876.

Din căsătoria această s'au născut patru copii: o fată și 3 prunci. Maria Victoria e soția principelui de York și e aspirantă la tronul Angliei. Adolf s'a căsătorit acum doi ani cu fata principelui de Westminster. Francisc Iosif și Alexandru August sunt neînsurați încă.

Principele Francisc Iosif Teck, după tradiția boerilor englezi de asemenea în India și a făcut serviciul militar. Tinêrul căpitan, fratele fiitorei regine nu se plictisia Timpul liber și-l petrecea cu excursii și cu vênatul, așa că locuința întrégă și-a decorat-o cu piei de tigri pușcați de el.

Điarul „Bombay Gazette” povestese fôrte pe larg istoria dragostei și a logodirei principelui. E un adevărat roman de al cavalierilor din evul mediu acesta, mai frumos,

mai pëtrunđitor decât ori-ce product al fantasei poetice.

Cu prilegiul unui vênat, — scrie autorul idilei, — principele și ofițerii săi s'au întâlnit cu o caravană. Partea bărbătescă a conductului afără de servitorime o formau numai câțiva călăreți. În turnurile de pe spatelul elefanților ședeau tot femei. Bogăția proviziunii mărturisese, că vre-o prinsă indigenă călătorește în vre-o vizită, său acasă. Fețele nu se puteau distinge din pricina vêlurilor ce le acopereau. Englezii se pörtă cu mult respect față cu töte obiceiurile naționale, cari din punctul de vedere al politicei lor sunt indiferente; acesta e taina colonizării lor. Nici nu există cas, ca soldatul englez să nu ferescă cu cea mai mare curtenire femeile mohamedane. Nici ofițerii aceștia deci n'au dat importanță călătorilor, ci s'au afundat în codru.

Gonacii au însemnat un mic rful, unde se coboreau tigrul să se adape. Într'un loc rfulul se lățea în chipul unui lac, aci principele s'a urcat pe un arbore, unde avé pregătit un pat comod din bambus. Ceilalți de-asemena au ocupat mai mulți arbori, și astfel așteptau tigrul în cea mai mare liniște. Trecu mai mult timp, până când în sfârșit un sgomot teribil întrerupe liniștea, și din tufș apare tigrul. Miroșea și privea în ju-

cărei amic intim și medie de casa era. Furtul l'a sâvârșit împreună cu servitoarea respectivă d'omne, numită Török Lina. Dar ce e mai deprimătoriu în acest furt senzațional, este împregiurarea, că la sâvârșit imediat după m'orta b'etrânci și bogatei d'omne. Fiul acesteia, carele isgonit dela casă trăia în mare miserie în provincie, auzind despre m'orta mamei sale, s'a prezentat pentru a dispune cele necesare pentru înmormântare, și luarea averei în posesiune. A observat însă că lipsește multe cele din averea mamei sale și a făcut ar'etare la poliție. Neîntâlnind alteineva la casă, bănuela a căd'ut pe numita servitoare, care fiind deținută, a mărturisit, că și ea a pus la o parte pe s'ema sa din averea d'omnei sale, dar, banii cei mai mulți, giuvaverele cele prețioase, h'artiile de val'ore etc. le-a luat medicul, carele după ce a murit d'omnă-sa, i-a luat acesteia t'ote cheile dela cassa vertheimiană, ce le avea ac'ățate la grumași și a luat tot ce a putut duce cu sine. În urma acestei mărturisiri, a fost prins și medicul, carele la urmă a mărturisit faptul și el, ăr acum simul'ază demenție. Medicul e un om bogat, necăsătorit, cu bun renume în capitală, dar sg'ărcit până la extrem. Din cele furate s'au găsit multe la el, astfel, că faptul e dovedit și numai justiția trebuie să-și mai facă datorința până în sf'ârșit.

Emigrările din Ungaria continuă.

Până acum au emigrat mai mulți din părțile nordice mai puțin fertile ale țării, slovaci, dar acum încep a emigra și din părțile de sud, fertile, ale țării, magiarii.

Nu e mirare, căci trebuie să facă loc jidaniilor, cari țin cu cel mai tare și nedrept, care le dă favori în schimbul serviciilor materiale cu cari îi spriginesc, ca să se p'otă mai multă vreme susține la putere și la o'lele cu carne.

Până când va dura ac'asta, at'arnă dela voiața poporului, carele trebuie odată totuși să-și p'erdă răbdarea față de at'atea lipitori.

P'ecatul unei femei s'erace.

Constrînsă de cea mai crudă miserie, o femeie din Viena, cu numele Kurz, a s'evârșit o faptă oribilă. Neav'end cu ce-și hrăni cei doi copilași, i'a luat cu sine, și împreună cu ei s'a aruncat în Dunăre. Cei doi copii s'au înecat, dar femeia a fost sc'osă înainte de a-și da duchul.

Înșelătorie c'utezătoare.

Foile din Viena comunică următ'orea întâmplare curioasă: Doi agenți din Viena au cerut un împrumut dela un privatier de acolo, pe s'ema unui conte ajuns în strim'tore financiară. Privatierul i-a împrumutat cincisprezece mii fl., primind în schimb o lădiță, cu expresă rezervă din partea agenților, să nu o deschidă numai în cazul, dacă terminul pentru achitare ar expira fără-ca datoria să i-se plătescă. Creditorul n'ăuc p'ote în credință că are a face cu o'meni de c'inste, s'a învoit. Terminul achitării firesce a trecut, fără-ca cineva să-și fi bătut capul cu replă-

ru i cu neliniște. Teck s'a pus în poziție, a tras cocoșul, dar tigrul l'a auzit. Privi în sus turbat, un răcnet r'esonă în codru, și pregăt'it să sară, p'ăși în riu. Ochii îi schinteiau, p'erul i-s'a sburlit, cum privea înmărmurit și cu sete asupra principelui. De pe uscat era prea departe să sară, ăr din apă nu put'ă. Și cum stetea acolo nedumerit, cu piciorul dinainte ridicat, principele îl luă la țintă și pușcă. Spre nenorocire i-se înt'emplă, casul rar, că glonțul explodă pe cale, și deși a nimerit tigrul cu putere, n'a fost în stare să-l om'ore.

Tigrul răcni puternic, și înainte de a putea fi pușcat înc'odată, a dispărut în desiș. Teck în credință, că nu va put'ă suporta mult timp rana, s'a coborât repede dela pândă, și s'a luat după urmele de sânge. Dar tigrul fugea repede. Peste un ceas l-au urmărit, urmele de sânge încă s'au rărit, principele și o'menii săi deja începeau să-și p'erdă nădejdea, când de-odată niște țipete îngrozit'ore le atrase atenția. Între glasurile de spaimă se puteau distinge clar sbierăturile tigrului. Principele tresări. Făcu semn soților săi, și cu armele gata grăbiră în direcția de unde veniau strigătele.

(Va urma.)

tirea sumei de 15000 fl., și creditorul cu numele Reichhofer, a deschis lada, dar în ea afară de h'artii fără val'ore nimic n'a găsit. Unul dintre agenți anume Wolf (36 ani) a fugit la Pesta, unde a fost prins în una din nopțile trecute. Al doilea, Böhm cu numele s'a aruncat în Dunăre la Viena, dar de frica morții a înnotat la mal, unde a fost deținut momentan. „Groful“ de ocazie e un pișicher de p'ânura celor doi menționați; el nu-i prins încă.

Cas de m'orte. În s'eptem'ana trecută a reposat în Brașov fiul cel t'iner al dlui avocat Iosif Pușcariu, Marin, în etate de 8 ani. Trimitem familiei întristate sincerile n'ostre condolențe!

Personal. În amărăciunea sa pentru unele exagerări în ce privește m'entuirea sufletului, care biserica papistă și o-a rezervat numai sieși, un colaborator al țiarului nostru a atacat pe t'inerul profesor Radu Cupariu și în romanitatea d'ensului.

Noi până acum nu ne-am atins de persoana t'inerilor teologi greco-catolici, crescuți în seminariul romano-catolic din Pesta pentru lipirea lor de biserica romano-catolică, mai mult ca de cea greco-catolică.

Regretăm strecurarea acelei greșeli. Fie-cine cu a sa credință se va m'antui.

Princesă fugită. Dilele trecute a a fugit dela casă Donna Elvira, fiica pretendentei de tron spantol Don Carlos, cu pictorul Forchi. Princesa a luat cu sine diverse prețioase în val'ore de 300,000 fr. E interesant, că numitul pictor nu e ceva om frumos și apoi e căsătorit, av'end muere și un copil, de care însă trăia despărțit, și apoi nu e nici tocmai în primăv'era vieții. *Ar'd'o focul dragostei!*

Cei mai b'etrâni soți de căsătorie în Germania sunt o p'areche de moșnegi, cari trăiesc în Neumünster. B'arbatul e de 96 ani, ăr femeia de 92 și trăiesc în căsătorie de 68 de ani. Și au serbat până acum nunta de argint, de aur și de diamant și dacă vor mai trăi încă 2 ani, precum e f'orte probabil, fiind încă pe deplin s'ănătoși, își vor serba încă o nuntă pentru care dicționarul încă nu are cuv'ent ca s'o p'otă numi.

Bibliografic. A apărut în București editura librăriei C. Sfetea, din operele complete a-le poetului Publ. Vergilius Maro, partea primă: *Aeneis*, traducere în formele originale, de bine cunoscutul nostru poet, George Coșbuc. Cine a avut ocaziune de a ceti produsele literare a-le lui Coșbuc va ști prețui și cea mai nouă a sa operă. Preț 5 lei.

Adunarea generală

a înv'etătorilor români gr.-or. din districtul Sibiului, ținută la 26 și 27 Octob're st. v. în comuna Seliște.

— Raport special. *) —

„Cine are ș'cola, are viitoriul!“

Este ac'asta o sentință, ce cuprinde în sine un adev'er mai presus de t'ote. Fericită este națiunea, care a ajuns la conștiința acestui adev'er, căci aceea p'ote privi cu ochi siguri la viitoriul seu, ăr poporul, care nu-și scie prețui ș'cola, după adev'erata ei val'ore, p'erdut este. Bunăstarea, fericirea, ba chiar și existența unui popor depinde dela caracterul fiilor sei, și acest caracter ș'cola îl form'ază.

Devisa timpului nostru este pentru t'ote pop'orele: ș'ciința, deci numai cultura morală și intelectuală p'ote fi singura garanță pentru înaintarea și prosperarea poporului nostru. În fața acestor ner'eturnabile adev'eri de sine ni-se impune întrebarea: Cum stăm cu ș'cola? Vom r'espunde: pe picior de r'esboiu! Privirile lacome a-le dușmanului existenței n'ostre sunt îndreptate acum asupra ș'colei n'ostre populare, la nimicirea căreia cu multă p'edilecție și cu diabolice aparat se

lucră! Au declarat o ac'asta corifeii din tabăra dușmană în congresul didactic regnicolar, ăr noi și de și ne putem convinge, că atentatele în contra celui mai scump al nostru odor, sunt cu sistem îndreptate. Și ce facem noi în fața pericolului iminent? Ca r'espuns la ac'astă întrebare las se urmeze raportul meu, în care fugirierea și activitatea celor competenți își vor afla o fidelă expresie.

Reuniunea înv'etătorilor din districtul Sibiului, pe lângă aceea, că cuprinde în sine comunele din protopresbiteratele: Sibiui, Avrig și Seliște, prin urmare unde ș'colele n'ostre sunt p'ote mai bine situate și dispun de h'arnici înv'etători, mai are fericirea acest district de a fi condus de cel mai probat b'arbat al nostru pe terenul pedagogiei, de dl Dr. D. P. Barcian. Cunoscințele lui vaste, tactul și înțelepciunea în conducere, combinate cu interesul ce-l are pentru prosperarea ș'colelor n'ostre, au făcut, ca reuniunea înv'etătorilor din acest district să se ridice la rangul ori-cărei altei reuniuni de ac'asta categorie. Tot cu același zel și abnegațiune lucră și entusiastul ei vice-președinte dl Dr. P. Șpan.

În credință, că fac înv'etătorimeii n'ostre un bun serviciu și în speranță, că celelalte reuniuni în adunările lor generale se vor conforma acestei reuniuni de model, voiu da un raport am'ănunțit.

Sedința I, Sâmbătă, în 26 Oct. st. v.

După terminarea serviciului divin cu conștiința omului liniștit în sufletul său ne-am adunat în sala spațioasă a ș'colei, unde cu atențiunea încordată am ascultat vorbirea de deschidere a stimatului președinte. Toți, căți au fericirea de a-l cun'oce pe acest distins b'arbat, vor fi doritori de a scie ce a vorbit. Las să urmeze într'ega lui vorbire, fiind convins, că din aceea tot cuv'entul e spus cu p'remeditare și fie-care țicere cuprinde în sine un adev'er. Etă-o:

Grele au fost și grele sunt timpurile, în cari am trăit și trăim. Încungiurați de neamuri, cari, mai favorizate de s'orte, au putut să se desv'olte mai neșignite, atât în ce privește cultura intelectuală și morală, cât și în ce privește viața lor bisericească, politică și economică, noi, lipsiți de acel favor, a trebuit să răm'ânem mult în urma lor pe t'ote acele terene. Ajung'end însă în împregiurări puțin mai priincioase, decum au fost ale trecutului dureros, în timp destul de scurt am realizat frumoșe progrese nu numai pe terenul culturii îndeobște, ci și pe terenul bisericesc, pe cel al vieții publice, al economiei, al meseriilor, al comerțului. Cum însă viața unui popor este rezultatul unui joc de cause și efecte f'orte complexe, să nu ne așteptăm ca progresul pe t'ote terenele să fie deopotrivă, și să nu ne p'erdem rostul, dacă ici coala, miseriei mai mici său mai mari ni se vor pune în cale, p'ar'end a amenința cu nimicire t'otă lucrarea s'evârșită până aci. Popor plin de viață fiind, acele miserii m'ărunte sunt ca b'olele de copii, preste cari trebuie să trecem cu toții, pentru ca cu atât mai oțeliți să fim după ce puterea s'ănăt'osă a organismului nostru le-a învins. Totuși constatând cu satisfacție și mândrie progresul ce l'am realizat, nu ne este permis a slăbi nici măcar pe o clipă în stăruiț'orea n'ostă lucrare pentru înaintarea pe t'ote terenele, brațul și spiritul nostru nici pe un minut nu au să obos'escă în munca înțețită pentru dobândirea de noue h'arnicii, de noue cunoscințe, ci fie-care succes dobândit, trebuie să fie un nou îndemn spre nouă încordare spre noue cuceriri de teren, căci nobilă este ținta, cătră care nisuim, dar lung și greu este încă drumul; ce avem să l' străb'atem și multe sunt încă p'edecile de delăturate.

În ac'astă lucrare de propășire datori suntem cu toții a pune t'ote ale n'ostre puteri, și nime să nu se credă prea mic și neînsemnat, ca să nu p'otă contribui cu ceva la îndeplinirea ei.

Mijlocul cel mai sigur și mai puternic, care și poporului nostru să-i înlesn'escă ajungerea mai grabnică la ținta dorită, este ș'cola

peste tot și în special ș'cola poporală, care are menirea a înzebra cu elementele culturii p'aturile cele mai largi ale poporului, pe ai căru umeri numai se p'ote ridica edificiul solid și impun'et'or al adev'eratei și binefăc'et'orei culturii generale. Dar' pentru-ca ș'cola să-și p'otă împlini frumoșă ei chemare, ea trebuie înainte de t'ote să fie înzebrată cu înv'etători h'arnici, cari să dispună nu numai de cunoscințele trebuincioșe, ci să fie dedicați cu trup și suflet chemării lor și totdeuna, în t'ote cele bune, modele vrednice de imitat și de elevii lor și de poporul ai căru fii îi cresc.

S'orteza înv'etătorilor dela ș'colele populare, la noi ca și la alte pop'ore mai înaintate, n'a fost și nu este din cele strălucit'ore nici din cele mai respectate și mai bine retribuite, deși în vederea marilor servicii ce tocmai înv'etătorii ș'colelor populare aduc bisericeii, statului, societății și particularilor, contrarul ar trebui să fie. Causa acestei puțin îmbucurăt'ore stări de lucruri avem să o căutăm nu numai în împregiurările externe, afară de lumea înv'etăt'orescă, ci adese în înv'etăt'orimea însași.

Lumea de obicei nu e prea aplicată a cun'oce pe deplin însemnătatea serviciilor ce-i fac cei mulți și mici și fără putere; dar de multe ori cei mici înșiși sunt de vină, dacă nu află considerarea, ce li se cuvine. Lumea noi nu o putem schimba după placul nostru, dar în ceea-ce pe noi înșine ne p'ivesce, ca înv'etători, putem face f'orte mult, ca poziția înv'etătorului să devie mai favorabilă, mai cinstită, mai plăcută. Mijl'oce sigure pentru ajungerea acestui scop sunt: perfecționarea progresivă în t'ote ale înv'etăt'urii: cunoscințe, metod, abilitate, apoi zel neobosit în împlinirea chemării și caracter firm. În ac'astă privință nime, nici cel mai bun, să nu credă, că n'ar mai av'ă nimic de înv'etat, nimic de îndreptat. Terenul educațiunii prin ș'colă este vast, lucrarea, din cauza diversității individualităților elevilor, f'orte variată și mijl'ocurile ei multiple, așa că nimeni nu se p'ote lăuda, că t'ote le scie, ci, cu cât cineva scie mai mult, cu atât mai bine înțelege, că mai multe trebuie să scie și să învețe, pentru a put'ă fi înv'etător adev'erat. De aceea înv'etători adev'erați voind a fi, deap'urarea înv'etăceii neobosiți, sirguincioși, zeloși și inteligenți trebuie să răm'ânem.

Ființa D-v'ostre de față în ac'asta frunțășă comună, (care se p'ote mândri cu o frumoșă lucrare pe terenul cultural îndeobște și cu ac'astă ocaziune a adunării generale a reuniunii înv'etăt'oresce, dovedesce că ați înțeleșt acest lucru, căci aceste adunări sunt și ele un mijloc, prin care să înaintați în h'arnicia D-v'ostre pentru chemarea înv'etăt'orescă. F'rin discutarea temelor prezentate spre p'tractare D-V'ostre aveți ocaziune să vă arătați cunoștințele, de cari dispuneți, dar să cun'oc'etți și lacunele ce se arată în cunoscințele proprii, prin comunicarea esperiențelor dobândite în exercițiul funcțiunii înv'etăt'oresce vă lărgiți împrumutat cercul cunoscințelor, vă neteț'iti calea de umblat, înv'etăți din p'ățaniile altora, a încun'jura neajunsuri înainte de a da înșive de cle, vă îmbărbătați unul prin altul la învingerea greutăților și la purtarea mai cu dragă inimă a sarcinei, ear prin ocaziunea ce dați, ca și poporul să vadă mai aievea ce și cum lucrați, contribuiți a deștepta și într'insul un mai mare înt'reș pentru lucrarea D-V'ostre și astfel veți ajunge cu timpul, să l' faceți să aprecieze mai după dreptate însemnătatea muncii D-V'ostre.

Convins, că zelul și abnegațiunea DV'ostre va face, ca din ce în ce tot mai bogate și mai frumoșe r'ode să aducă întrunirile aceste înv'etăt'oresce, nu numai pentru înv'etători înșiși, ei și pentru ș'colă și pentru întreaga lucrare culturală, căreia servesc ș'colele populare și înv'etătorii acestora, declar adunarea generală a reuniunii înv'etătorilor din tractul Sibiului de deschisă și vă învit, ca, dupăce am învoat și ajutorul Celui de sus, să într'am imediat în lucrările, ce ne sunt înfățișate pentru ac'astă adunare!

(Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă, în 21 Novembre n. 1896.

Budapesta: 88 12 32 64 83

*) Înărdiat din lipsă de spațiu.

Nr. 56/1896 of. par. [171] 1-3

Concurs.

Comuna bisericească Borgo-Suseni, protopresbiteratul Bistriței, voescă a-și edifica o biserică, conform planului aprobat din partea Prea Ven. Consistoriului archidieceșan dto 13 Iuliu 1896 Nr. 4559 Ep.

În scopul de a se da această biserică spre edificare unui întreprinzătoriu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”. Licitațiunea însă se va face în prima Duminecă de după ecest termen, la 10 ore a. m. în sala școlii confesionale din loc.

Doritorii de a lua această întreprindere, au a se însinua comitetului parochial, până la termenul statorit; ăra la licitare vor ave a depune o cauțiune de 10%.

Suma aprobată este fl. 9318.40 v. a.

Planul, preliminarul de spese, condițiunile sub care se extradă edificarea, se pot vedé în cancelaria oficiului parochial, de

unde se pot primi tôte informațiunile referitoare la acésta lucrare.

Borgo-Suseni, în 4/16 August 1896.

Ioan Orban, Mucavei Grigoresc, par. și președ. com. par. epitrop.

Ioan Sărețian, epitrop.

Nr. 525/896.

Văduț.

Simeon Monda, protopop.

Nr. 617/896

[170] 1-3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa I din Brașovul-vechiu, pentru ocuparea ei se escrie prin acésta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma totală de 810 fl. v. a. pelângă casa parochială.

Doritorii de a ocupa acésta parochie au a-și aterne cererile lor, instruite în sensul legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, având a-se

presenta sub durata concursului în vre-o Duminecă séu sêrbătoare în biserica din acésta comună spre a-și aréta aptitudinea lor în cele rituale.

Informațiuni mai de aprópe despre starea parochiei se pot lua dela subscrisul oficiu protopresbiteral eventual dela comitetul parochial concernent.

Brașov, 29 Octobru, 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric m. p., protopresbiter.

Nr. 420/896

[166] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia vacantă Săcel, protopresbiteratul Seliștei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post de paroch dau suma de fl. 437.02.

Reflectanții la acest post își vor aterne cererile lor concursuale, instruite conform le-

gilor în vigóre, subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Seliște, 23 Octobru 1896.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter.

Szeben várm. alispánjától.

21240 sz IV. 1896.

[169] 1-1

Pályázati hirdetés.

Szeben várm., törvényhatóságánál rendszerezett és kinevezés útján betöltendő *törvényhatósági rétmesteri állás* főispán ur O-Méltóságának megbízása folytán ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni óhajthat, hogy a rétmesteri szakvizsgálati bizonyítványokkal, valamint szíltetési bizonyítványokkal felszerelt pályázókat 1896 évi december hó 10-ig hozzám nyújtsák be.

Javadalmazás: évi 500 frt fizetés, 100 frt utazási átalány, 50 frt írói átalány és külső szolgálat alkamával a szabályrendeletileg megállapított napi-és kilométerdíjak.

Nagy Szeben, 1896 november hó 20-án.

Reissenberger, alispán.

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceșane se află de vëndare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat fl. 15	fl. 15
Chiriacodromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat	12.
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin	18.
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg.	20.
Octoich mic, neleg. fl. 60 cr. leg.	75.
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat	75.
Proscomidia altariului	25.
Penticostariu neleg. fl. 8, leg.	10.
Rânduiala la sfințirea bisericilor	2.50
Triodion cu Strajnic neleg fl. 20, legat	25.

II. Cărți școlare.

Abedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg.	24.
Abedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat	25.
Abedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg.	25.
Abedar magiar-român, de N. Putnoky leg.	20.
Aritmetica, de P. Dima	32.
Abedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. =	45.
Aritmetica după Lurz	20.
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. =	35.
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă. nel. cr. 30 leg.	40.
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg.	30.
Carte de cetire de Ioan Popescu legată	70.
Catechism de M. Toma	30.
Catechism bogat	50.
Carticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă	15.
Comput de Ioan Popescu	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă	2.
Compendiu de drept canonic ediție nouă	3.
Conducător la Abedar de I. Popescu	10.
Culegeré de cântec naționale.	25.
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II.	1.
Carte de cântări bisericesci pentru copii	12.
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. a	20.
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg.	20.
Chemia elementară de Vlaicu	80.
Chemia anorganică de Filipescu	80.
Drepturile și datorințele civile	20.
Elemente de Geografia de Zacharia Boiu	30.
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu	30.
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu	30.
Elemente de Fisică de I. Dariu	30.
Fisica de Făgărășan	40.
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. =	24.
Geografia pentru școl. populare de I. Dariu leg.	35.
Geografia pentru școl. populare de Moldovan & Făgărășan	30.

Geografia pentru școlile medii de Moldovan & Făgărășan I	fl. 1.20
Geografia pentru școl. medii de Moldovan & Făgărășan II.	50.
Geografia pentru școlile medii de Făgărășan & Bârsan II.	1.
Gramatica română de I. Dariu	25.
Gramatica limbei magiare de Crișan & Putnoky	1.
Istoria biblică pentru școl. populare	30.
Istoria biblică pentru școlile medii	55.
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II.	3.
Teogogia de Dr. Ilarion Pușcariu	1.50
Istoria bisericească ptru școl. pop.	35.
Istoria bisericească pentru școlile medii I. II.	1.
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop	25.
Istoria Ungariei de S. Moldovan.	26.
Istoria Ungariei pentru școlile secundare de V. Goldiș	80.
Istoria universală pentru școlile secundare de V. Goldiș	1.
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I = 50 II. =	60.
Istoria literaturii române de Lazariciu	1.
Legendar român de V. Petri	50.
Legendar magiar român de N. Putnoky	30.
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă	40.
Mărturisirea ortodoxă	1.20
Pastorala veche	1.
Pastorala nouă	1.50
Pomăritul de D. Comșa	1.
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu	1.
Psihologia empirică de I. Popescu	2.
Teologia dogmatică	1.
Teologia morală	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky	70.

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale.	1.
Enchiridion sau carte manulă de canone	4.
Învățătorul și poporul de Marienescu	50.
Polemia contra Heliad	50.
Calendarul pe anul 1896	30.
Scrisori apologetice	50.
Sunete și resunete de Z. Boiu	50.
Scrierea sf. Ioan gură de aur.	50.
Vocabular român germân	70.
Anghira creștină (cuvântări) funebreale de T. V. Gheaja	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja	65.
Antologie română de Manliu	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan	20.
Cine ce face lui își face, comedie întrun act pentru tinerimea școlară	10.
Codicele de Mateiu Voilean	80.
Colinde de A. Marienescu	1.10
Compas românesc de P. Petrescu	50.
Cuvântări funebreale de Z. Boiu	1.50
Crestomația română de I. Manliu	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu	2.
Descântecé populare de Marian	2.
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu	2.50

Doine și strigături de St. Muntean	fl. 12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț	80.
In memoria lui G. Bariț peosii de G. Joandrea	20.
Intrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span	1.
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau	50.
Lecciconul comunelor bisericesci din archidieceșă de Dr. Remus Roșca	1.
Noul atac asupra școlilor noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu	25.
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan	20.
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju	25.
Poesii de Andreiu Murășan	1.50
Poetica română de I. Manliu	1.75
Povesii ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I-V	1.25
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu	75.
Retorica și stilistica de I. Manliu	2.
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi	15.
Studiu diu economia națională de P. Petrescu	40.
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu	45.
Stupăritul de C. Dimian	80.
Vechia metropolie de N. Popea	1.50
Protocolle sinodale dela 1864-1893 tôte laolaltă	19.
Protocolle congresuale dela 1868-1891 tôte laolaltă	7.60
Statut organic	25.
Regulament pentru parochii	10.
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățământului	10.
Regulament pentru procedura matrimonială	20.
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian.	10.
Regulament pentru afaceri interne congresuale.	20.

IV. Tipărituri.

Budget cōla	03.
Catalog de clasă cōla	02.
Catalog de clasă broș. din 10 cōle	30.
Catalog de clasă broș. din 15 cōle	45.
Catalog de clasă broș. din 20 cōle	55.
Carte de evidență cōla	03.
Carte de evidență leg. din 30 cōle	1.80
Carte de evidență leg. din 40 cōle	2.10
Chronica școlară leg.	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta școlă cōla	02.
Conspecte protopopesci, pentru noucun.	05.
Conspect despre comunele matre și filie cōla	03.
Conspect despre visitarea școlilor cōla	03.
Conspecte de catechisă cōla	03.
Conspecte școlare inv. (date statistice cōla)	06.
Conspecte prot. I. II. III cōla	06.
Conspecte de absenții săptămânale și lunare cōla	02.

Contul capitalelor active cōla	fl. 03
Estrase din protocolul botezașilor, cununășilor și morților esempl.	01.
Matricula școlară cōla cr. 2 legată din 50 cōle	1.50
Inventare pentru averea bisericilor	10.
Jurnal de casă cōla	03.
Jurnal de casă leg. 25 coli	165
Jurnal de casă leg. 30 coli	1.80
Obligațiuni ptru biserică esempl.	01.
Protocolul buneii învoiri cōla	06.
Protocolul buneii învoiri leg. din 50 cōle	4.
Protocolul parochial cōla	06.
Protocolul parochial leg. din 50 cōle	4.50
Protocolul botezașilor cōla	06.
Protocolul botezașilor I. din 50 c.	4.50
Protocolul cununășilor I. din 50 c.	06.
Protocolul morților cōla	06.
Protocolul morților leg. din 50 c.	4.50
Protocol de esibite cōla	03.
Protocol de esibite I. din 30 cōle	1.80
Protocol de esibite I. din 50 cōle	2.50
Prot. de clasificățiune cōla	02.
Prot. de clasificățiune I. din 50 c.	1.50
Specificațiuni pentru noa cununăș cōla	05.
Testimonii școlare esempl.	02.
Testimonii de religie	02.

V. Icoane.

Icōna înmormentării domnului pe pânză	fl. 2.50
Icōna înmormentării domnului pe hârtie	50.
Icōna celor trei Ierarchi pe hârtie	30.
Icōna Evangeliștilor pe hârtie	50.
Portret Șaguna	1.
Portret Gozșdu	1.

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100	70.
Libele de comput à 1 cr. 100	70.
Libele de dictando à 1 cr. 100	70.
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu	15.
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și cuadrate à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și	45.
Tocuri (cōde) de pene condeju dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucată.	
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. mîia de cōle.	
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucată și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20	
Pene de scris dela 50 cr. până la 20 cutie constătătoare din 144 bucăți.	
Tablițe de pētră bucată 7, 10, 12 și 15 cu bucată	
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri forte moderate.	
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucată.	
Trăisti de școlă pentru copii, chipuri pentru copii, Cercete, Văpșele și pensele, Hârtie sugativă.	
Calemar, Liniale, hârtie pentru stegălagiu, Albume, Blocuri, Ținte de dusem; totfelul de negră, tôte acestea cu prețuri forte moderate.	